

Dosarul nr.2rc-70/23
2-22070418-01-2rc-17072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Iu. Potînga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, M. Anton ,V. Cotorobai)

DECIZIE

20 septembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nanostar”,
reprezentată de avocatul Alexandru Enachi,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea
Comercială „Gara Nord” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere
Limitată „Nanostar” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva încheierii din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
încetat procedura de apel,

a c o n s t a t a t:

La 18 mai 2022, prin intermediul poștei (f.d.19), Societatea Comercială „Gara
Nord” Societate pe Acțiuni (în continuare S.C. „Gara Nord” S.A.) a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Nanostar” (în
continuare S.R.L. „Nanostar”), solicitând încasarea datoriei de 11 851, 50 lei, a
penalității, în mărime de 2 133, 27 lei, și încasarea cheltuielilor de judecată, în
mărime de 419,5 lei.

Prin încheierea din 23 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea
a fost acceptată și primită spre examinare în procedură scrisă a cererilor cu valoare
redușă.

Prin hotărârea din 27 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
s-a admis integral cererea depusă de S.C. „Gara Nord” S.A. și s-a încasat din contul

S.R.L. „Nanostar” în beneficiul S.C. „Gara Nord” S.A. suma de 11 851, 50 lei, cu titlu de datorie, suma de 2 133,27 lei, penalitate, și suma de 419,50 lei, cheltuieli de judecată , în total, suma de 14 404, 27 lei.

La data de 17 octombrie 2022, S.R.L. „Nanostar”, reprezentată de administratorul Ghenadie Calaraș, a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu trimiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de reprezentantul S.R.L. „Nanostar”, administratorul Ghenadie Calaraș, și s-a comunicat părții apelante despre necesitatea înlăturării neajunsurilor redată în partea descriptivă, acordând un termen de 15 zile calendaristice, calculat din momentul comunicării încheierii. S-a explicat părții apelante că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile indicate în încheiere, în termenul acordat de instanță, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu anexele va fi restituită.

Instanța de apel, în esență, a punctat că, partea apelantă nu a indicat în cererea de apel motivele de fapt și de drept care întemeiază apelul, probele în susținerea apelului și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în sumă de 314,62 lei.

La data de 01 martie 2023, S.R.L. „Nanostar”, reprezentată de avocatul Alexandru Enachi, a înregistrat cererea de apel și dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 09 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de S.R.L. „Nanostar” împotriva hotărârii din 27 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu intentarea procedurii de apel.

Prin încheierea din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat procedura în apel, la cererea de apel depusă de S.R.L. „Nanostar”, în cauza civilă examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea înaintată de S.C. „Gara Nord” S.A. împotriva S.R.L. „Nanostar” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii din 27 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, deoarece calea de atac a fost executată de o persoană, care nu este în drept să declare apel.

La 14 iunie 2023 și la 20 iunie 2023, S.R.L. „Nanostar”, reprezentată de avocatul Alexandru Enachi, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, soluționând prin decizie problema respectivă.

În motivarea recursului, recurentul a invocat dezacordul cu încheierea contestată, motivând că, în termenul acordat de instanță pentru înlăturarea neajunsurilor a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, precum și la cerere de apel a anexat mandatul avocațial și copia procurii cu drepturile prevăzute de art. 81 din Codul de procedură civilă.

Totodată, a menționat că, instanța de apel a motivat încheierea prin faptul că, împuternicirile acordate avocatului urmau a fi inserate pe versoul mandatului.

Partea recurentă, prin prisma prevederilor Hotărârii Guvernului nr.158 din 28 februarie 2013, pct. 2, 8, a indicat că împuternicirile avocatului pot fi consemnate și într-o procură, dar că urmează a fi specificat pe versoul mandatului avocațial, ceea ce și s-a făcut.

La fel, a afirmat că, deși, avocatul are împuterniciri acordate și nu a fost încheiat vreun act juridic, prin analogia legii pot fi aplicate prevederile art. 362 alin.(1), (2), art.366 alin.(1), art. 370 alin.(1) din Codul civil ce țin de încheierea actului juridic, acordarea împuternicirilor în acest sens.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului, prin scrisoarea datată cu 17 iulie 2023 (f.d.70).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de încetare a procedurii în apel la data de 11 mai 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 14 iunie 2023.

Materialele cauzei atestă expedierea către recurent inclusiv, a copiei încheierii instanței de apel, prin intermediul poștei electronice la data de 06 iunie 2023 (f.d.57). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului judecătoresc contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a admite recursul declarat cu casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei în instanța de apel, la etapa judecării apelului, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Art. 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă prevede că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit.c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, prezenta cauză civilă se află spre examinare în ordine de recurs ca urmare a contestării încheierii din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, de către S.R.L. „Nanostar”, reprezentată de avocatul Alexandru Enachi (f.d.62-64, 66-68).

Prin încheierea contestată s-a dispus, în temeiul art. 374 alin.(4) lit. b) din Codul de procedură civilă, încetarea procedurii în apel la cererea de apel depusă de S.R.L. „Nanostar” împotriva hotărârii din 27 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.54-56).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind pripită soluția instanței de apel privind încetarea procedurii în apel, emisă cu interpretarea eronată normelor de drept pertinente, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 374 alin.(4) lit. b) din Codul de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că, cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, hotărârea din 27 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel de către S.R.L. „Nanostar” (f.d.32). La depunerea cererii de apel nemotivată, în

numele apelantului a acționat administratorul Ghenadie Calaraș. În termenul acordat de instanța de apel, prin încheierea din 26 ianuarie 2023, apelul motivat din numele S.R.L. „Nanostar”, a fost semnat și prezentat de către avocatul Alexandru Enachi (f.d.49-50), anexând și dovada plății taxei de stat.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiaari.

În contextul prevederilor art. 80 alin.(1), (3), (7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege. Procurile eliberate în numele persoanei juridice conform actelor de constituire se semnează de către administrator sau de către altă persoană împuternicită. Împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

În virtutea cu art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Conform art. 60 alin. (1), (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Totodată, pct. 8 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013, stipulează că, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, la cererea de apel motivată, înregistrată la 01 martie 2023, a fost anexat mandatul avocațial Seria MA nr. 1744274 din 20 decembrie 2022, pe numele avocatului Alexandru Enachi din numele S.R.L. „Nanostar”, împuternicit „să acorde asistență juridică în cauza civilă

„Gara Nord” SA vs. „Nanostar” SRL privind încasarea datoriei”, cu mențiunea pe verso „Conform procurii anexate” (f.d.48), precum și a fost anexată copia procurii autentificate din 05 ianuarie 2023 eliberată de către S.R.L. „Nanostar”, prin intermediul administratorului Ghenadie Calaraș, valabilă pe un termen de trei ani, care reflectă drepturile și împuternicirile acordate avocatului în temeiul art. 56, 60, 81 din Codul de procedură civilă, inclusiv de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.51).

Corelând reglementările legale precitate cu situația de fapt, Completul de judecată apreciază ca fiind neîntemeiată constatarea instanței de apel precum că, mandatul avocațial Seria MA nr. 1744274 din 20 decembrie 2022, nu ar acorda dreptul avocatului Alexandru Enachi de a semna și declara apel în numele și interesele persoanei juridice S.R.L. „Nanostar” în acest proces civil, în condițiile în care pe versoul mandatului avocațial pe numele avocatului Alexandru Enachi, a fost indicat expres că, în conformitate cu art. 81 Cod de procedură civilă împuternicirile avocatului sunt „conform procurii anexate”.

Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, lipsa mențiunii exprese pe versoul mandatului avocațial a dreptului de a ataca hotărârea judecătorească de către avocatul Alexandru Enachi, în numele și interesele persoanei juridice S.R.L. „Nanostar”, la caz, nu justifică încetarea procedurii în apel pe acest temei, în situația în care administratorul persoanei juridice a eliberat procură pe numele avocatului Alexandru Enachi în care sunt reflectate împuternicirile acestuia, inclusiv de a ataca hotărârea judecătorească, despre ce s-a indicat în mandatul avocațial.

Instanța de apel eronat a conchis că, prezentarea procurii nu acordă dreptul de a exercita calea de atac în numele S.R.L. „Nanostar”, în situația în care acest drept nu a fost indicat expres în mandatul avocațial. Această interpretare se califică de către instanța de recurs ca formalism exagerat care poate duce la încălcarea accesului la justiție.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, accentuat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, încheierea contestată urmează a fi casată.

Din considerentele redate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate a interpretat eronat prevederile legale în raport cu circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție admite recursul declarat cu casarea încheierii contestate și restituirea cauzei civile în instanța de apel, la etapa judecării apelului.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. c), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nanostar”, reprezentată de avocatul Alexandru Enachi.

Se casează încheierea din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Gara

Nord” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Nanostar” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei civile în Curtea de Apel Chișinău, la etapa judecării apelului.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Ion Malanciuc